

Kaj smo izdelali v okviru projekta NETCET?

V projektu NETCET se je **zdržilo trinajst partnerjev iz petih jadranskih držav**, ki so s skupnimi močmi oblikovali enotno ekipo z enim samim ciljem: **razviti skupne strategije za varstvo kitov, delfinov in morskih želv Jadranskega morja**.

Korak za korakom je ena projektna aktivnost peljala do druge: **raziskovanje z letalom, plovili in satelitskim sledenjem** je zagotovilo temeljne podatke za razumevanje razširjenosti in številčnosti teh zaščitnih vrst; izdelana prilagojena **podatkovna baza** za zbiranje informacij o naseljenih živalih vzdolž jadranske obale je postala platforma za izmenjavo mnenj med strokovnjaki in specialisti, usposobljenimi v okviru projekta. Vse te dejavnosti so pripeljale do predloga ustanovitve **Jadranske delovne skupine za nujne primere**, ki bi hitro ukrepala v primeru množičnega naseljanja.

Projekt NETCET je omogočil razvoj **reševalnih in rehabilitacijskih centrov** za morske želve, oziroma prispeval k izboljšanju obstoječe infrastrukture. In ne nazadnje, projekt je preko **informiranja** ribičev, voditeljev čolnov, študentov in drugih deležnikov prispeval k ozaveščanju splošne javnosti o varovanju kitov, delfinov in morskih želv.

Programu IPAdriatic CBC gre zahvala, da smo bili sposobni financirati vse omenjene dejavnosti ter razviti osnovno znanje kot izhodišče za prihodnje projekte, katerih cilj bo ohranjanje biotske raznovrstnosti Jadranskega morja.

PARTNERJI

- Mesto Benetke (IT) – vodilni partner
- Univerza v Padovi, Oddelek za primerjalno biomedicino in znanosti o hrani (IT)
- Mesto Pescara (IT)
- Fundacija Cetacea (IT)
- Italijanski nacionalni Inštitut za varovanje in raziskovanje okolja (IT)
- Državni zavod za varstvo narave (HR)
- Plavi Svet, inštitut za raziskovanje in varstvo morja (HR)
- Albansko herpetološko društvo (AL)
- Društvo za varovanje vodnih živali (AL)
- Inštitut za morskotološko biologijo (MNE)
- Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče (SI)
- WWF Italija (IT)
- Morski izobraževalni center Pula (HR)

PRIDRUŽENI PARTNERJI

- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (SI)
- Regija Veneto – Oddelek za gozdove in parke (IT)
- Regija Emilia Romagna – Generalni direktorat za okolje, tla in varovanje obale (IT)
- Regija Marche – Varstvo živali in ekologija (IT)

KONTAKTI

Inštitut za biodiverzitetne študije
Znanstveno-raziskovalno središče
Univerza na Primorskem
T +386 5 611 76 62
info@netcet.eu
www.facebook.com/NETCETproject
www.netcet.eu

Ta brošura je bil izdelana s finančno pomočjo Jadranskega čezmejnega programa IPA. Za vsebino je odgovorna izključno Mestna občina Benetke in zanjo v nobenem primeru ne velja, da odraža stališča programskih teles Jadranskega čezmejnega programa IPA.

netcet

Mreža za varstvo kitov, delfinov in morskih želv v Jadranu

NAŠI REZULTATI



REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO



The project is co-funded by the European Union, Instrument for Pre-Accession Assistance.

www.achabgroup.it

EU za biotsko raznovrstnost 2010-2020, strategija EU za jadransko-jonsko regijo in strategija ACCOBAMS za kite in delfine 2014-2025.

TI cilji so vezani na svetovne in regionalne strategije, kot so Aichi cilji 2011-2020, strategija

8 Zagotavljanje ustreznih finančnih mehanizmov.

7 Ozaveščanje javnosti.

6 Izboljšati zmogljivosti za dosledno varstvo v Jadranskem morju.

5 Zagotoviti učinkovito varstvo pomembnih habitatov za kite in delfine, in razumeti ustreznost ciljnih zavarovanih območij za varstvo morskih želv v Jadranskem morju.

4 Vzpostaviti skupni pravni okvir za varstvo v Jadranskem morju.

3 Krepitev sodelovanja med različnimi interesnimi skupinami.

2 Zmanjšati vpliv groženj, predvsem interakcij z ribiči.

1 Izboljšati znanje o kitih, delfinih in morskih želvah.

Analiza trenutnega poznavanja stanja in zmogljivosti nam je omogočila, da smo prepoznali najbolj ustrezno prihodnost za kite, delfine in morske želve v Jadranskem morju. Za vsako od skupin smo definirali 8 namenov in ciljev:

CILJI

- določiti nove nacionalne akcijske načrte in prejeti uradno soglasje pristojnih ministrstev,
- odkriti ključne elemente za izboljšanje obstoječih nacionalnih akcijskih načrtov,
- vsebinah, vezanih na kite, delfine in morske želve, z namenom:

Tekom izvajanja projekta NETCET so partnerji v svojih državah (Italija, Slovenija, Hrvaška, Črna gora in Albanija) organizirali posvetovalna srečanja z ministrstvi in vsemi deležniki, ki delajo na

NACIONALNI AKCIJSKI NAČRTI ZA OHRANJANJE KITOV, DELFINOV IN MORSKIH ŽELV V DRŽAVAH NETCET

Strategije, ki smo jih razvijali ali popravili v okviru projekta NETCET, naj bi služile kot smernice za razvoj nacionalnih akcijskih načrtov v vsaki od jadranskih držav.

morje.

Danes z varstvom kitov, delfinov in morskih želv v Jadranskem morju upravljajo nacionalni mednarodna institucija / organizacija, ki bi bila odgovorna za razvoj in izvajanje skupnih strategij in ukrepi vključeni v druge strategije in dokumente, ki se nanašajo na Jadransko

IZVAJANJE STRATEGIJ

Skupne strategije za ohranitev kitov, delfinov in morskih želv, bodo na voljo na spletni strani projekta (<http://www.netcet.eu/dissemination>) v obliki dveh knjižic. tega vprašanja predlagali številne prednostne aktivnosti.

Za doseganje vsakega od ciljev je bil pripravljen akcijski načrt. Na primer, eden izmed ciljev je bil "zmanjšati stopnje umrljivosti in poškodb zaradi človeškega vpliva"; Ker so interakcije z ribištvom, kot na primer plov, opredeljene kot najbolj pomembna grožnja, smo za reševanje

UGOTAVLJANJE UKREPOV IN PREDNOSTNIH NALOŽ

Aktivnost se je začela s pripravo celotnega pregleda trenutnega stanja poznavanja kitov, delfinov in morskih želv v Jadranskem morju: njihove številčnosti, razširjenosti in groženj, ki jim pretijo. Poleg tega so bili zbrani podatki o obstoječih izhodiščih: v petih jadranskih državah smo pregledali nacionalno zakonodajo, institucionalne okvire, obstoječe mehanizme za ohranjanje in njihov sistem izvajanja.

“Jadransko morje kot območje, kjer kiti, delfini in morske želve varno sobivajo z ljudmi”

skupno vizijo:

da bi tako uresničili. Namen teh dokumentov je preoblikovati obstoječe vire v konkretne ukrepe za varstvo, morskih želv v Jadranskem morju ter razviti ustrezne strategije za naslednje desetletje (2016 - NETCET partnerji so identificirali varstvene potrebe v zvezi z ohranjanjem kitov, delfinov in

Razvoj skupnih strategij za ohranjanje kitov, delfinov in morskih želv v Jadranskem morju



Razvoj varstvenih vsebin za Jadransko morje

Ukrepanje v nujnih primerih

Ena prvih pobud skupine NETCET je bila ustvariti znanstveno omrežje strokovnjakov z različnih raziskovalnih področij v okviru jadranskega bazena, v okviru katerega bi delili svoje znanje in izkušnje ter razvijali **skupno bazo podatkov za poročanje o naseljih živalih**. Omrežje je podpora znanstvenikom pri zaznavanju povečanja smrtnosti živali, ki živijo v Jadranskem morju, ter pri izvajanju skupnih protokolov in strategij pri soočanju z morebitnimi nujnimi primeri v prihodnosti.

V okviru projekta NETCET je bila vzpostavljena tudi **Jadranska delovna skupina za nujne primere**. Gre za skupino strokovnjakov (biologov in veterinarjev), ki proučujejo različne vidike biologije kitov, delfinov in morskih želv, kot so vedenje, fiziologija, reševanje in medicina, usposobljenih za posredovanje v primeru okoljskih nesreč, kot so nenavadni dogodki smrtnosti ali množična naseljanja. Skupina deluje kot specialistična ekipa za podporo nacionalnim organom. Prvi incident se je zgodil septembra 2014 v kraju Vasto (Italija), kjer je sedem kitov glavačev naselilo na obali. Več kot osemdeset članov projektne skupine je sodelovalo pri reševanju naseljenih živali.

Vzporedno z omenjenimi aktivnostmi se je 133 veterinarjev izobraževalo v **programih usposabljanja o veterinarskih akcijah** in ukrepanju v primerih naseljanja kitov, delfinov in morskih želv.

Izdelani in razširjeni so bili **standardni protokoli** za obdukcije in fizične preglede kitov, delfinov in morskih želv.

Za strokovnjake, ki delajo s kiti, delfini in morskimi želvami, so bili izdelani **referenčni učbeniki za veterinarske operacije**.

Baze podatkov za kite, delfine in morske želve



www.adriaticseaturtles.eu



www.marinemammals.eu/database_spiaggiamenti

Spremljanje Jadranskega morja

Rezultati projekta NETCET kažejo, da je pomen Jadranskega morja za kite, delfine in morske želve večji, kot je bilo sprva mišljeno.

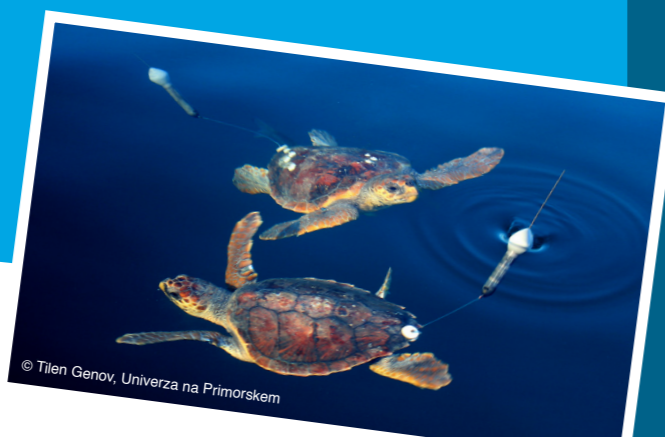
Rezultati zračnih pregledov (več kot 14000 km v 100 urah) nam nudijo pregled rabe Jadranskega morja s strani obravnavanih vrst in kažejo na velik pomen severnega Jadrana, predvsem za morske želve. To je bilo potrjeno tudi s satelitsko telemetrijo 20 mladih glavatih kare in treh orjaških črepah. Raziskave so pokazale, da mlade glavate kare ostanejo v Jadranskem morju, kjer so bili ugotovljeni sezonski premiki, ki so močno povezani z območjem prehranjevanja v Severnem Jadranu. Orjaške črepahe se v hladnejših zimskih mesecih premaknejo v toplejši južni del Sredozemlja.

Preko spletnega sistema lahko vsi spremljajo premike "NETCET" želv: http://www.seaturtle.org/tracking/?project_id=1021

Zračni pregledi so pokazali raznolikost kitov in delfinov v regiji in potrdili prisotnost večjega števila progastih delfinov in prisotnost Cuvierjevih kljunatih kitov v južnem Jadranu. Populacijam velike pliskavke smo sledili preko obsežnih foto-ID raziskav (več kot 500 ur raziskav s čolnom) v vseh jadranskih državah. Analize so pokazale, da je vsaka populacija edinstvena z malo mešanja med posameznimi populacijami.

Analizirane so bile tudi naselje živali ter preverjeni vzroki pogina, tako za masovne, kot tudi individualne pogine.

Spremljajte "NETCET" želve



© Tilen Genov, Univerza na Primorskem

NETCET kampanja za ozaveščanje na območju Jadrana

100 javnih dogodkov o morskih želvah z več kot 10000 udeleženci.

2 milijona prebivalcev seznanjenih z varstvom kitov, delfinov in morskih želv preko javnih medijev.

Več kot 700 ribičev seznanjenih z vplivi njihovih dejavnosti na morske želve in s pravilnimi pristopi pri reševanju živali, ki so žrtve slučajnega ulova.

NETCET mestna mreža

Mreža obmorskih mest za povečevanje vloge jadranskih mest pri varstvu kitov, delfinov in morskih želv
Več na: www.netcet.eu/city-network

Centri za nujno pomoč

Nujna pomoč poškodovanim morskim želvam (največ 48 ur, nato premestitev v rehabilitacijski center)

Rehabilitacijski center

Pomoč morskim želvam v "času hospitalizacije in okrevanja"

BENETKE - ITALIJA

Center za prvo pomoč želvam sestavljajo 3 posode in laboratorij, opremljen z veterinarsko opremo za prvo pomoč. V okviru centra je bila vzpostavljena tudi pisarna za zbiranje podatkov o morskih želvah.



RICCIONE - ITALIJA

NUMANA - ITALIJA

Za spremljanje okrevanja morskih želv pred njihovo izpustitvijo je bilo razglašeno morsko zavarovano območje.



PESCARA - ITALIJA

Ustanovljen je bil rehabilitacijski center za želve, ki obsega prostor za okrevanja ter prostor za osamitev. Opremljen je s 15 posodami. Center ima tudi prostor namenjen izobraževalnim vsebinam ter prostor za konference in usposabljanje strokovnjakov.

Centri, vzpostavljeni v okviru projekta NETCET:

- Centri za nujno pomoč
- Rehabilitacijski centri

Obstoječi centri za nujno pomoč ali rehabilitacijski centri, izpopolnjeni v okviru projekta NETCET:

- 1 Otok Brač (Hrvaška)
- 2 Reka (Hrvaška)
- 3 Zadar (Hrvaška)
- 4 Otok Pag (Hrvaška)
- 5 Šibenik (Hrvaška)
- 6 Split (Hrvaška)
- 7 Dubrovnik (Hrvaška)
- 8 Otok Korčula (Hrvaška)
- 9 Otok Lošinj (Hrvaška)
- 10 Otok Krk (Hrvaška)
- 11 Pula (Hrvaška)
- 12 Riccione (Italija)

ter dva centra v Zagrebu (Hrvaška): Hrvaški Veterinarski Inštitut ter Veterinarska Fakulteta

NETCET mestna mreža



PULA - HRVAŠKA

MALI LOŠINJ - HRVAŠKA

Rehabilitacijski center za želve Inštituta Plavi Svet se nahaja v središču turističnega kompleksa Sunčana uvala v Malem Lošinju in lahko gosti štiri poškodovane želve na kratkoročnem okrevanju.



PATOK - ALBANIJA

Center sestavljata dva prostora: laboratorij, opremljen z veterinarsko opremo za prvo pomoč in dvema posodama, ter konferenčna soba s kapaciteto 50 oseb, namenjena aktivnostim ozaveščanja.

